

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
01.04.2026
Hetkel kehtiv
RT I, 17.03.2026, 7

Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning nende lähteainete seadus¹

[RT I 2005, 24, 180- jõust. 20.05.2005]

Vastu võetud 11.06.1997

RT I 1997, 52, 834

jõustumine 01.11.1997

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
17.10.2001	RT I 2001, 88, 531	01.07.2002
19.06.2002	RT I 2002, 61, 375	01.08.2002
19.06.2002	RT I 2002, 63, 387	01.09.2002
17.12.2003	RT I 2003, 88, 591	01.01.2004
16.12.2004	RT I 2005, 2, 4	01.03.2005
13.04.2005	RT I 2005, 24, 180	20.05.2005, osaliselt 18.08.2005
15.06.2005	RT I 2005, 37, 284	01.07.2005
15.06.2006	RT I 2006, 32, 247	17.07.2006
07.06.2007	RT I 2007, 44, 314	01.01.2008
12.03.2008	RT I 2008, 15, 108	01.11.2008
26.11.2009	RT I 2009, 62, 405	01.01.2010
28.01.2010	RT I 2010, 7, 31	26.02.2010
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
27.01.2011	RT I, 17.02.2011, 3	27.02.2011
08.12.2011	RT I, 29.12.2011, 1	01.01.2012, osaliselt 01.01.2014 ja 01.11.2014
20.02.2013	RT I, 05.03.2013, 1	15.03.2013
27.03.2013	RT I, 17.04.2013, 2	27.04.2013, osaliselt 01.07.2013 ja 02.07.2013
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014
17.04.2014	RT I, 09.05.2014, 1	19.05.2014
19.06.2014	RT I, 12.07.2014, 1	01.01.2015
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
18.11.2015	RT I, 01.12.2015, 1	11.12.2015
13.04.2016	RT I, 03.05.2016, 3	13.05.2016
07.11.2018	RT I, 14.11.2018, 3	23.11.2018

20.02.2019	RT I, 13.03.2019, 2	15.03.2019
19.12.2019	RT I, 08.01.2020, 2	01.02.2020
19.07.2022	RT I, 06.08.2022, 6	16.08.2022
18.01.2023	RT I, 03.02.2023, 2	01.06.2023
04.12.2024	RT I, 20.12.2024, 1	01.01.2025
11.12.2024	RT I, 02.01.2025, 3	01.09.2025, osaliselt 12.01.2025
25.02.2026	RT I, 17.03.2026, 1	01.04.2026

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesoleva seadusega reguleeritakse:

- 1) narkootiliste ja psühhotroopsete ainete nimekirjade koostamise ja kinnitamise korda;
- 2) narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning nende lähteainete (edaspidi *lähteained*) käitlemise korda;
- 3) narkootiliste, psühhotroopsete ja lähteainete kontrolli ning identifitseerimise korda, samuti narkootiliste, psühhotroopsete ja lähteainete käitlemiseks vajalike lubade väljastamise ja registreeringute tegemise korda ning kontrolli selle täitmise üle;
[RT I, 01.12.2015, 1- jõust. 11.12.2015]
- 4) narkootiliste, psühhotroopsete ja lähteainetega seotud informatsiooni ning aruandluse korda;
- 5) narkomaania leviku tõkestamise, narkomaanide ravi ja rehabilitatsiooni korda.

(2) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

[RT I 2005, 24, 180- jõust. 20.05.2005]

§ 2. Seaduses kasutatavad mõisted

Käesolevas seaduses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

1) narkootilised ja psühhotroopsed ained – käesoleva seaduse § 3¹lõike 1 alusel kehtestatud nimekirjades loetletud ained ja ainete rühmadesse kuuluvad ained ning nende ainete isomeerid, estrid, eetrid ja soolad ning nimetatud aineid sisaldavad ravimid;

[RT I, 03.05.2016, 3- jõust. 13.05.2016]

¹) uus psühhoaktiivne aine – psühhoaktiivset toimet avaldav aine, mis ei ole kantud käesoleva seaduse § 3¹lõike 1 alusel kehtestatud nimekirja või ei kuulu nimekirjas loetletud ainete rühma, kuid millega võivad kaasneda sotsiaalsed või terviseriskid, sealhulgas on eelkõige sellise aine kuritarvitamise ja sõltuvuse tekitamise risk;

[RT I, 02.01.2025, 3- jõust. 12.01.2025]

²) narkootiliste ja psühhotroopsete ainete rühm – käesoleva seaduse § 3¹lõike 1 alusel kehtestatud VI nimekirjas loetletud ainete rühma kuuluvad ühesuguse üldise struktuurivalemiga ained;

[RT I, 03.05.2016, 3- jõust. 13.05.2016]

2) lähteained – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 273/2004 narkootikumide lähteainete kohta (ELT L 047, 18.02.2004, lk 1–10) artikli 2 alapunktis a ja nõukogu määruse (EÜ) nr 111/2005, millega kehtestatakse ühenduse ja kolmandate riikide vahelise narkootikumide lähteainetega kauplemise järelevalve eeskirjad (ELT L 022, 26.01.2005, lk 1–10), artikli 2 alapunktis a nimetatud ained;

³) sisse- ja väljavedu – narkootilistele või psühhotroopsetele ainetele või lähteainetele tolliprotseduuri vabasse ringlusesse lubamine (edaspidi *import*) või tolliprotseduuri eksport (edaspidi *eksport*) rakendamine või nimetatud ainete toimetamine Euroopa Liidu liikmesriigist või Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigist Eestisse või vastupidi;

[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

3) käitlemine – narkootiliste või psühhotroopsete ainete või lähteainete omamine, valdamine, vahendamine, tarbimine, kasvatamine, korjamine, valmistamine, tootmine, töötlemine, pakkimine, säilitamine, hoidmine, laadimine, vedu, sisse- ja väljavedu, tolliprotseduuri transiit rakendamine (edaspidi *transiit*), tasu eest või tasuta tarnimine kolmandale isikule;

4) käitleja – füüsiline või juriidiline isik, kes on seotud narkootiliste, psühhotroopsete ja lähteainete käitlemisega;

5) käitlemiseks vajalikud load ja registreeringud – Ravimiameti antavad ühekordsed kindlaks määratud kehtivusajaga tegevusload või tehtavad registreeringud tootjatele, hulgimüüjatele, teadusasutustele ja muudele asutustele, lähteainete käitlejatele, sisse- ja väljaveoload ning impordi- ja ekspordiload, samuti järelevalvetegevuse antavad load käesoleva seaduse §-s 5 viidatud juhtudel;

[RT I, 01.12.2015, 1- jõust. 11.12.2015]

6) narkomaania – psüühiline või füüsiline sõltuvus, mis on tekkinud narkootiliste või psühhotroopsete ainete tarvitamise tagajärjel;

7) narkomaan – isik, kellel narkootiliste või psühhotroopsete ainete tarvitamise tagajärjel esineb psüühiline või füüsiline sõltuvus nendest ainetest.

[RT I 2006, 32, 247- jõust. 17.07.2006]

2. peatükk KÄITLEMISE KORD

§ 3. Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete käitlemise piiramine

(1) Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete käitlemine on keelatud, välja arvatud meditsiinilisel või teaduslikul eesmärgil, narkootiliste ja psühhotroopsete ainetega seotud kuritegude ennetamiseks, avastamiseks ning tõkestamiseks või käesolevas seaduses ettenähtud õppeotstarbel kasutamise eesmärgil.

(1¹) Käesoleva seaduse § 3¹ lõike 1 alusel kehtestatud määruse V nimekirjas loetletud ainete käitlemine on keelatud üksnes siis, kui selle eesmärk on isikule narkojoobe tekitamine.
[RT I, 05.03.2013, 1- jõust. 15.03.2013]

(2) Unimaguna ja kanepi kasvatamine narkootilise aine valmistamise eesmärgil on keelatud.
[RT I, 03.02.2023, 2- jõust. 01.06.2023]

(2¹) Psilotsiini või psilotsübiini sisaldavate seente kasvatamine on keelatud.

(3) [Kehtetu -RT I 2008, 15, 108- jõust. 01.11.2008]

(4) Käesolevast seadusest tulenevatest sisse- ja väljaveopiirangutest on vabastatud kiirabi, riigi päästeasutuste ning rahvusvahelises transpordis osalevate laevade ja õhusõidukite ravimitagavaradesse kuuluvad narkootilist või psühhotroopset ainet sisaldavad ravimpreparaadid. Ravimitagavarade käitlemine peab toimuma käesoleva seaduse § 4 lõike 15 alusel kehtestatud tingimustel ja korras.
[RT I 2005, 37, 284- jõust. 01.07.2005]

§ 3¹. Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete nimekirjad

(1) Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete nimekirjad kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega. Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete nimekirja tehakse muudatused ja täiendused Ravimiameti ettepanekul. Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete nimekirjade koostamisel lähtutakse ÜRO 1961. aasta narkootiliste ainete ühtsest konventsioonist ja ÜRO 1971. aasta psühhotroopsete ainete konventsioonist või arvestatakse narkootiliste ja psühhotroopsete ainete kuritarvitamise ja sõltuvuse tekitamise riski suurus.
[RT I, 17.02.2011, 3- jõust. 27.02.2011]

(2) Käesoleva seaduse § 4 lõike 15 alusel kehtestatud korras võib ette näha tingimused, millal teatud ravimpreparaate ei loeta tulenevalt nende kasutamise eesmärgist ja narkootilise või psühhotroopse aine sisaldusest narkootiliseks või psühhotroopseks ravimiks.
[RT I 2005, 24, 180- jõust. 20.05.2005]

(3) Suur on narkootilise või psühhotroopse aine, taime või seene kogus, millest piisab narkojoobe tekitamiseks vähemalt kümnele inimesele.
[RT I, 03.05.2016, 3- jõust. 13.05.2016]

§ 4. Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete käitlemine

(1) I nimekirjas loetletud ainete ja neid sisaldavate ravimite sisse- ja väljavedu käesoleva seaduse § 3 lõikes 1 nimetatud eesmärkidel kasutamiseks toimub Ravimiameti sisse- või väljaveoloa alusel.
[RT I 2005, 24, 180- jõust. 20.05.2005]

(2) I nimekirjas loetletud ainete ja neid sisaldavate ravimite käitlemine peab vastama II nimekirja ainete ja neid sisaldavate ravimite käitlemise nõuetele.
[RT I 2005, 24, 180- jõust. 20.05.2005]

(3) I nimekirjas nimetatud ainete ja ravimite meditsiinilisel eesmärgil kasutamiseks sisseveoloa saamise täiendavad tingimused sätestatakse käesoleva paragrahvi lõike 15 alusel kehtestatud õigusaktis.
[RT I 2005, 24, 180- jõust. 20.05.2005]

(4) II ja III nimekirjas loetletud aineid ja neid sisaldavaid ravimeid võib toota, sisse või välja vedada või hulgimüügi korras turustada ainult narkootiliste ainete käitlemise õigust omav isik. II ja III nimekirjas loetletud ainete ja neid sisaldavate ravimite tootmiseks väljastab Ravimiamet tähtajalise loa, milles määratakse kindlaks toodetava ravimi kogus ning tootmiseks ettenähtud ajavahemik.
[RT I 2005, 24, 180- jõust. 20.05.2005]

(5) IV nimekirjas loetletud aineid ja neid sisaldavaid ravimeid võib toota, sisse või välja vedada või hulgimüügi korras turustada ainult psühhotroopsete ainete käitlemise õigust omav isik. Psühhotroopsete ainete käitlemise õigust ei pea taotlema narkootiliste ainete käitlemise õiguse olemasolul ja juhul, kui on tagatud psühhotroopsete ainete käitlemiseks nõutavad tingimused.
[RT I 2005, 24, 180- jõust. 20.05.2005]

(5¹) V nimekirjas loetletud ainete käitlemisele kohaldatakse üksnes käesoleva seaduse § 3 lõikes 1¹ sätestatud piirangut.
[RT I, 05.03.2013, 1- jõust. 15.03.2013]

(5²) VI nimekirjas loetletud ainete rühmadele kohaldatakse I nimekirjas loetletud ainetele kehtestatud piiranguid.
[RT I, 03.05.2016, 3- jõust. 13.05.2016]

(6) [Kehtetu -RT I, 17.04.2013, 2- jõust. 01.07.2013]

(7) [Kehtetu -RT I, 17.04.2013, 2- jõust. 01.07.2013]

(8) [Kehtetu -RT I, 17.04.2013, 2- jõust. 01.07.2013]

(9) Apteegist võib elanikele II nimekirjas loetletud aineid ja neid sisaldavaid ravimeid väljastada ainult narkootilise ravimi retsepti või narkootilise ravimi veterinaarretsepti alusel, III ja IV nimekirjas loetletud aineid ja neid sisaldavaid ravimeid ainult retsepti või veterinaarretsepti alusel. Teistele isikutele võib väljastada II, III ja IV nimekirjas loetletud aineid ja neid sisaldavaid ravimeid tellimislehe alusel.
[RT I 2005, 24, 180- jõust. 20.05.2005]

(9¹) Ravimiseaduse § 33 lõikes 1¹ nimetatud Euroopa Liidu retsepti alusel narkootilisi ja psühhotroopseid aineid ja neid sisaldavaid ravimeid ei väljastata.
[RT I 2010, 7, 31- jõust. 26.02.2010]

(10) Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete teadusuuringul või muul teaduslikul eesmärgil kasutamiseks peab taotlema loa Ravimiametilt.
[RT I, 01.12.2015, 1- jõust. 11.12.2015]

(11) Loa narkootiliste ja psühhotroopsete ainete meditsiinilisel eesmärgil tootmiseks või hulgimüügiks annab Ravimiamet ravimiseaduses ettenähtud tingimustel ja korras koos ravimite käitlemise tegevusloa andmisega. Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete käitlemise õigus kantakse eritingimusena ravimite tootmise või hulgimüügi tegevusloale.
[RT I 2005, 24, 180- jõust. 20.05.2005]

(12) [Kehtetu -RT I, 17.04.2013, 2- jõust. 01.07.2013]

(13) Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete sisse- või väljaveoloa annab Ravimiamet ravimiseaduses ja selle alusel kehtestatud tingimustel ja korras.
[RT I 2005, 24, 180- jõust. 20.05.2005]

(14) Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete sisse- või väljaveoloa taotlemisel tasub taotleja riigilõivu.
[RT I 2005, 24, 180- jõust. 20.05.2005]

(15) Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete meditsiinilisel ja teaduslikul eesmärgil käitlemise ning sellealase arvestuse ja aruandluse tingimused ja korra kehtestab **valdkonna eest vastutav minister**.
[RT I 2005, 24, 180- jõust. 20.05.2005]

§ 4¹. Lähteainete käitlemine

(1) Lähteainete käitlemisel lähtutakse lisaks käesolevas seaduses reguleeritule järgmistest Euroopa Liidus lähteainete kaubandust reguleerivatest vahetult kohalduvatest õigusaktidest:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EÜ) nr 273/2004 narkootikumide lähteainete kohta;
2) nõukogu määrusest (EÜ) nr 111/2005, millega kehtestatakse ühenduse ja kolmandate riikide vahelise narkootikumide lähteainetega kauplemise järelevalve eeskirjad;
3) komisjoni delegeeritud määrusest (EL) 2015/1011, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 273/2004 narkootikumide lähteainete kohta ja nõukogu määrust (EÜ) nr 111/2005, millega kehtestatakse liidu ja kolmandate riikide vahelise narkootikumide lähteainetega kauplemise järelevalve eeskirjad, ning millega tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 1277/2005 (ELT L 162, 27.06.2015, lk 12–25);
[RT I, 14.11.2018, 3- jõust. 23.11.2018]

4) komisjoni rakendusmäärusest (EL) 2015/1013, millega kehtestatakse eeskirjad seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 273/2004 narkootikumide lähteainete kohta ning nõukogu määrusega (EÜ) nr 111/2005, millega kehtestatakse liidu ja kolmandate riikide vahelise narkootikumide lähteainetega kauplemise järelevalve eeskirjad (ELT L 162, 27.06.2015, lk 33–64).
[RT I, 14.11.2018, 3- jõust. 23.11.2018]

(2) Esimesse kategooriasse kuuluvate lähteainete omamiseks, turuleviimiseks, impordiks, ekspordiks või vahendustegevuseks nõutava tegevusloa väljaandjaks on Ravimiamet.

(3) Tegevusloa saamiseks ja uuendamiseks peab tegevusloa taotleja esitama Ravimiametile komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/1011 artikli 3 lõike 2 punktis b nimetatud dokumendid ning tasuma riigilõivu. [RT I, 14.11.2018, 3- jõust. 23.11.2018]

(4) Teise kategooria lähteaine turuleviimiseks, impordiks, ekspordiks ja vahendustegevuseks ning kolmanda kategooria lähteaine ekspordiks peab ettevõtte registreerima oma tootmis- ja kauplemiskohtade (tegevuskohaks olevate ruumide) aadressid Ravimiametis ning tasuma riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras. [RT I, 20.12.2024, 1- jõust. 01.01.2025]

(4¹) Eestis püsivat tegevuskohta omav ettevõtja peab enne teise kategooria alamkategooriasse 2A kuuluva lähteaine omandamist registreerima nimetatud aine käitlemise Ravimiametis ja tasuma riigilõivu riigilõivuseaduses sätestatud määras. [RT I, 20.12.2024, 1- jõust. 01.01.2025]

(5) Apteegiteenuse tegevusloa omaja ei pea taotlema käesoleva paragrahvi lõigetes 2, 4 ja 4¹ ettenähtud tegevusloa või registreeringut lähteainete omandamiseks, omamiseks ja kasutamiseks, kui lähteaineid kasutatakse lähteainete käitlemise nõudeid järgides ainult ravimite valmistamiseks. [RT I, 01.12.2015, 1- jõust. 11.12.2015]

(6) Lähteainete impordi- ja ekspordiloo väljaandjaks on Ravimiamet.

(7) Lähteainete impordi- ja ekspordiloo taotlemisel tasub taotluse esitaja riigilõivu.

(7¹) Sihtriigi pädevale asutusele narkootikumide lähteainete ekspordi eelse teate saatjaks on Ravimiamet. [RT I, 01.12.2015, 1- jõust. 11.12.2015]

(8) Lähteainete käitlemise aruanne tuleb komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/1011 artikli 9 ja komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/1013 artikli 10 kohaselt esitada Ravimiametile. [RT I, 14.11.2018, 3- jõust. 23.11.2018]

§ 4². Uue psühhoaktiivse aine käitlemise tingimused

(1) Uueks psühhoaktiivseks aineks loetakse käesoleva seaduse § 2 punkti 1¹ tähenduses aine alates hetkest, kui riiklik ekspertiisiasutus on selle aine lõplikult identifitseerinud narkootilise ja psühhotroopse ainega sarnaneva ainega.

(2) Alates käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud hetkest kohalduvad uuele psühhoaktiivsele ainele käesolevas seaduses narkootilistele ja psühhotroopsetele ainetele kehtestatud käitlemise tingimused, arvestades narkootiliste ja psühhotroopsete ainete nimekirjale kohaldatavaid käitlemise erinõudeid.

(3) Riiklik ekspertiisiasutus edastab teabe uue psühhoaktiivse aine identifitseerimise kohta Politsei- ja Piirivalveametile, kes teavitab sellest avalikkust oma veebilehel.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tingimusi kohaldatakse uuele psühhoaktiivsele ainele kuni selle narkootiliste ja psühhotroopsete ainete nimekirja kandmiseni, kuid mitte kauem kui üks aasta alates uue psühhoaktiivse aine identifitseerimise kuupäevast.

(5) Kui uut psühhoaktiivset ainet ei ole ühe aasta jooksul narkootiliste ja psühhotroopsete ainete nimekirja kantud, lõpeb sellele ainele käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud narkootilistele ja psühhotroopsetele ainetele kehtestatud käitlemise tingimuste kohaldamine ning aine tagastatakse selleks õigustatud isikule. Aine tagastamiseks võib õigustatud isik esitada kirjaliku taotluse aine hoiule võtnud korrakaitseorganile.

(6) Riiklik ekspertiisiasutus hoiab uut psühhoaktiivset ainet selle säilimist tagaval viisil.

(7) Uus psühhoaktiivne aine hävitatakse, kui see lisatakse narkootiliste ja psühhotroopsete ainete nimekirja. Uus psühhoaktiivne aine hävitatakse ka juhul, kui ühe aasta möödumisel alates aine identifitseerimise kuupäevast ei ole aine narkootiliste ja psühhotroopsete ainete nimekirja kantud ning õigustatud isik ei ole selle aja jooksul taotlenud aine tagastamist või õigustatud isikut ei ole tuvastatud.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud ei kohaldata, kui uut psühhoaktiivset ainet käideldakse meditsiinilisel, tööstuslikul või teaduslikul eesmärgil ja õigustatud isik esitab selle kohta tõendi. Uue psühhoaktiivse aine omanik või valdaja võib igal ajal taotleda aine hoiule võtnud korrakaitseorganilt aine tagastamist, näidates taotluses ära ainest lähtuva ohu puudumise, eelkõige juhul, kui ainet kasutatakse käesolevas lõikes sätestatud eesmärkidel.

(9) Uuest psühhoaktiivsest ainest teavitamise ning aine üleandmise, tagastamise, säilitamise ja hävitamise täpsema korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.
[RT I, 02.01.2025, 3- jõust. 12.01.2025]

§ 5. Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete käitlemine süütegude ennetamise, avastamise ja tõkestamise eesmärgil ning õppeotstarbel käitlemiseks

(1) Jälitusasutusesiselt annab loa narkootiliste ja psühhotroopsete ainete käitlemiseks süütegude ennetamise, avastamise ja tõkestamise eesmärgil ning õppeotstarbel käitlemiseks jälitusasutuse juht.

(1¹) Sisekaitselises rakenduskõrgkoolis käideldakse narkootilisi ja psühhotroopseid aineid õppeotstarbel teenistuskoores väljaõppe raames sisekaitselise rakenduskõrgkooli rektori loal.
[RT I, 17.02.2011, 3- jõust. 27.02.2011]

(2) Jälitusasutus ja sisekaitseline rakenduskõrgkool peab narkootiliste ja psühhotroopsete ainete koguselist arvestust.
[RT I, 02.01.2025, 3- jõust. 12.01.2025]

§ 6. Narkootiliste, psühhotroopsete ja lähteainete arvestus

[RT I 2006, 32, 247- jõust. 17.07.2006]

(1) Juriidilisest isikust käitleja peab kirjalikult määrama vastutava füüsilise isiku ja tema äraolekul teda asendava isiku, kes peab narkootiliste ja psühhotroopsete ainete arvestust ning edastab sellega seonduvat informatsiooni Raviametile käesoleva seaduse § 4 lõike 15 alusel kehtestatud korras.

(2) [Kehtetu -RT I 2006, 32, 247- jõust. 17.07.2006]

(3) Raviametil on õigus kontrollida käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud arvestust ning teha ettekirjutusi.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 ettenähtud korras ning komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/1011 artikli 9 ja komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/1013 artikli 10 alusel kogutud informatsioon narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning nende lähteainete kohta edastatakse Euroopa Komisjonile.
[RT I, 14.11.2018, 3- jõust. 23.11.2018]

(5) Statistilised andmed narkootiliste, psühhotroopsete ja lähteainete kogukäibe kohta riigis on avalikud.

(6) [Kehtetu -RT I 2005, 24, 180- jõust. 20.05.2005]

(7) [Kehtetu -RT I 2005, 24, 180- jõust. 20.05.2005]

§ 7. Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning lähteainete üleandmine, konfiskeerimine ja hävitamine

(1) Käitleja, kellel puudub õigus käidelda narkootilist või psühhotroopset ainet või lähteainet, kuid kes hoiab seda enda valduses, on kohustatud selle viivitamata Politsei- ja Piirivalveametile üle andma. Aine üleandmise vormistamise ja säilitamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.
[RT I, 01.12.2015, 1- jõust. 11.12.2015]

(2) Ravimite tootmise, hulgimüügi või jaemüügi tegevusloa omaja võib narkootilised ja psühhotroopsed ained tasuta eest või tasuta üle anda teisele nimetatud ainete käitlemise õigust omavale ravimite tootmise, hulgimüügi või jaemüügi tegevusloa omajale. Lähteainete üleandmine peab toimuma käesoleva seaduse § 4¹lõike 15 alusel kehtestatud tingimustel ja korras.

(3) Kuriteo- või väärteoasjas asitõendiks olev või konfiskeerimisele kuuluv narkootiline või psühhotroopne aine või selle lähteaine antakse üle riiklikule ekspertiisiasutusele. Riiklikul ekspertiisiasutusel on õigus anda nimetatud aineid asutusele teadus- ja arendustegevuseks, kui asutusel on nimetatud ainete käitlemiseks käesoleva seaduse § 4 lõike 10 alusel väljastatud kehtiv luba, ning § 5 lõigetes 1 ja 1¹ nimetatud õppeotstarbel kasutamiseks. Aine säilitamise, teaduslikul eesmärgil ja õppeotstarbel kasutamiseks üleandmise ning hävitamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#)määrusega.
[RT I, 01.12.2015, 1- jõust. 11.12.2015]

§ 8. Narkootiliste, psühhotroopsete ja lähteainete nimekirjad

[Kehtetu -RT I 2005, 24, 180- jõust. 01.07.2005]

§ 9. Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning nende lähteainete ja uute psühhoaktiivsete ainete lõplik identifitseerimine

[RT I, 03.05.2016, 3- jõust. 13.05.2016]

(1) Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ning nende lähteainete ja uute psühhoaktiivsete ainete lõpliku identifitseerimise tagab riiklik ekspertiisiasutus.
[RT I, 03.05.2016, 3- jõust. 13.05.2016]

(2) Narkootilisi ja psühhotroopseid aineid ning nende lähteaineid sisaldavate ravimite ja nende kõlblikkuse määramise tagab Ravimiamet.

[RT I, 03.05.2016, 3- jõust. 13.05.2016]

(3) Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete lõpliku identifitseerimise inimpäritoluga bioloogilistest materjalidest tagab riiklik ekspertiisiasutus.

[RT I 2007, 44, 314- jõust. 01.01.2008]

(4) Riiklik ekspertiisiasutus ja Ravimiamet võivad tellida analüüse kodu- ja välismaistest laboratooriumidest.

[RT I 2007, 44, 314- jõust. 01.01.2008]

§ 10. Narkomaania leviku tõkestamine

(1) Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku tarvitamise tõkestamist ning narkomaania leviku vähendamist korraldatakse korrakaitseaduse §-s 20 nimetatud ennetusnõukogu koordineerimisel ning käesoleva seaduse ja Vabariigi Valitsuse kinnitatava vastavat valdkonda hõlmava strateegilise arengukava alusel.

[RT I, 06.08.2022, 6- jõust. 16.08.2022]

(2) Vabariigi Valitsus ja kohaliku omavalitsuse üksused soodustavad igati narkomaania leviku tõkestamist taotlevate mittetulundusühingute ja sihtasutuste tegevust.

[RT I, 02.01.2025, 3- jõust. 12.01.2025]

(3) Uimastiolukorra kohta olemasolevate epidemioloogiliste ja statistiliste andmete kogumise ja analüüsimise ning narkomaania leviku hindamisega tegeleb Sotsiaalministeerium või Sotsiaalministeeriumi hallatav riigi teadus- ja arendusasutus.

[RT I, 09.05.2014, 1- jõust. 19.05.2014]

§ 10¹. Uute psühhoaktiivsete ainete varajase hoiatuse infosüsteem

[Kehtetu -RT I, 03.02.2023, 2- jõust. 01.06.2023]

§ 10². Varajase hoiatuse infosüsteemile juurdepääs, andmete esitajad ja andmete esitamise kord

[Kehtetu -RT I, 03.02.2023, 2- jõust. 01.06.2023]

§ 10³. Varajase hoiatuse infosüsteemi kantavad andmed

[Kehtetu -RT I, 03.02.2023, 2- jõust. 01.06.2023]

§ 11. Narkomaania ravi

(1) Narkomaaniat ravitakse isiku vaba tahte alusel psühhiaatrilise abi seaduses ettenähtud korras.

(2) Vaimsete häirete tõttu endale või teistele ohtliku narkomaani haiglasse paigutamine tema tahtest olenemata toimub psühhiaatrilist abi reguleerivate õigusaktide kohaselt.

§ 11¹. Narkomaaniaravi andmekogu

(1) Narkomaaniaraviregister on andmekogu, mida peetakse narkomaania esinemise analüüsimiseks, narkomaania leviku ennetamiseks ja ravi tõhususe hindamiseks, tervishoiuteenuste korraldamiseks, diagnostika ja ravi käsitluse hindamiseks, tervisepoliitika väljatöötamiseks ning statistika ja teadusliku uurimistöö, sealhulgas epidemioloogiliste uuringute tegemiseks.

(2) Psühhiaatria tervishoiuteenuseid osutades on narkomaaniaravi pakkuval teenuseosutajal kohustus esitada andmed narkomaaniaraviregistrisse.

(3) Narkomaaniaraviregistrisse kantakse järgmised andmed:

- 1) tervishoiuteenuse osutaja ja patsiendi üldandmed;
- 2) patsiendi narkomaaniaravi ja seotud nakkushaiguste andmed;
- 3) patsiendi riskikäitumise andmed.

(4) Narkomaaniaraviregistri asutab ja selle põhimääruse kehtestab **valdkonna eest vastutav minister**määrusega, milles sätestatakse:

- 1) volitatud töötleja, kui volitatud töötleja on määratud, ja töötlejate ülesanded;
- 2) andmeandjad ja nendelt saadavad andmed;
- 3) kogutavate andmete täpsem koosseis ja narkomaaniaraviregistrisse kandmise kord;
- 4) andmetele juurdepääsu ja andmete väljastamise ulatus, tingimused ja kord;
- 5) logi- ja alusandmete säilitamise kord;
- 6) muud korraldusküsimused.

(5) Juurdepääsupiirang narkomaaniaraviregistri isikuandmetele kehtib tähtajatult.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tervishoiuteenuse osutajal, kellel on seadusest tulenev saladuse hoidmise kohustus, on tervishoiuteenuse osutamiseks õigus andmesubjekti nõusolekuta töödelda narkomaaniaraviregistris olevaid isikuandmeid.

(7) Õigustatud huvi eesmärgil isikuandmeid ei väljastata, välja arvatud isikuandmete kaitse seaduse §-s 6 nimetatud tingimustel ja korras.

(8) Narkomaaniaraviregistri andmeid säilitatakse tähtajatult. Logisid ja alusandmeid säilitatakse vastavalt narkomaaniaraviregistri põhimääruses sätestatule.

(9) Narkomaaniaraviregistri vastutav töötleja on Tervise Arengu Instituut.
[RT I, 08.01.2020, 2- jõust. 01.02.2020]

§ 11². Teaduseetika komitee

Käesoleva seaduse §-s 11¹ nimetatud andmekogust teadusuuringu või statistika vajadusteks isikuandmete väljastamise eetilistust ja põhjendatust hindab sõltumatu teadlastest ja eri elualade esindajatest koosnev teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni korralduse seaduse §-s 26 nimetatud teaduseetika komitee.
[RT I, 17.03.2026, 1- jõust. 01.04.2026]

§ 11³. Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete tarvitamisest tingitud kahju vähendamise teenuse osutamine

(1) Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete tarvitamisest tingitud kahju vähendamise teenuse eesmärk on minimeerida ühiskonnale, aine tarvitajale ning tema lähedastele narkootiliste ja psühhotroopsete ainete tarvitamisega tekkinud kahju ja kulutusi ning vähendada narkootikumide üleannustamisest tingitud surmajuhtude arvu.

(2) Narkootiliste ja psühhotroopsete ainete tarvitamisest tingitud kahju vähendamise teenuse arendamist ning osutamist korraldab Sotsiaalministeerium või Sotsiaalministeeriumi hallatav riigi teadus- ja arendusasutus.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksused aitavad kaasa narkootiliste ja psühhotroopsete ainete tarvitamisest tingitud kahju vähendamise teenuse osutamisele oma haldusterritooriumil.
[RT I, 02.01.2025, 3- jõust. 12.01.2025]

§ 12. Narkomaani rehabilitatsioon

Narkomaaniat põdevate isikute rehabiliteerimist ja sotsiaalabi korraldavad Vabariigi Valitsus ja kohaliku omavalitsuse üksused.
[RT I, 02.01.2025, 3- jõust. 12.01.2025]

2¹. peatükk RIIKLIK JA HALDUSJÄRELEVALVE

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 12¹. Riiklik ja haldusjärelevalve

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

Riiklikku ja haldusjärelevalvet Euroopa Liidus lähteainete kaubandust reguleerivate vahetult kohalduvate õigusaktide ning käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide täitmise üle teostavad vastavalt oma pädevusele Raviamet, Politsei- ja Piirivalveamet ning Maksu- ja Tolliamet.
[RT I, 02.01.2025, 3- jõust. 12.01.2025]

§ 12². Riikliku järelevalve erimeetmed

(1) Raviamet võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitse seaduse §-des 30–32 ja 50–52 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitse seaduses sätestatud alusel ja korras.

(2) Politsei- ja Piirivalveamet ning Maksu- ja Tolliamet võivad käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitse seaduse §-des 30–32 ja 45–52 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitse seaduses sätestatud alusel ja korras.
[RT I, 02.01.2025, 3- jõust. 12.01.2025]

§ 12³. Sunniraha määr

Ettekirjutuse täitmata jätmise korral on asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras rakendatava sunniraha ülemmäär 1600 eurot.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

3. peatükk VASTUTUS

§ 13. Füüsilise isiku vastutus

[Kehtetu -RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 13¹. Vaide esitamine

[Kehtetu -RT I 2005, 24, 180- jõust. 20.05.2005]

§ 14. Juriidilise isiku haldusvastutus

[Kehtetu -RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 15. Käesoleva seaduse §-s 14 nimetatud õiguserikkumise asja menetlus

[Kehtetu -RT I 2002, 63, 387- jõust. 01.09.2002]

§ 15¹. Narkootilise või psühhotropse aine ebaseaduslik käitlemine väikeses koguses

(1) Narkootilise või psühhotropse aine arsti ettekirjutuseta tarvitamise või väikeses koguses ebaseadusliku valmistamise, omandamise või valdamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.
[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 15². Narkootilise või psühhotropse aine või nende lähteaine käitlemise, arvestuse või aruandluse nõuete rikkumine

[Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 15³. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-s 15¹ sätestatud väärteo kohtuvälised menetlejad on Politsei- ja Piirivalveamet ning Maksu- ja Tolliamet.

(2) Politsei- ja Piirivalveamet, Maksu- ja Tolliamet või kohus konfiskeerib §-s 15¹ sätestatud väärteo toimepanemise vahetuks objektiks olnud aine.
[RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

4. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 16.–§ 18.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 18¹. Seaduse rakendamine

[Kehtetu -RT I, 01.12.2015, 1- jõust. 11.12.2015]

§ 18². Käesoleva seaduse § 11¹ rakendamise erisus

(1) Isikustatud narkomaania ravijuhud kantakse narkomaaniaraviregistrisse alates 2020. aasta 1. veebruarist.

(2) Narkomaania ravijuhtude andmed, mis on kantud narkomaaniaraviregistrisse enne 2020. aasta 1. veebruari, arhiveeritakse isikustamata kujul vastavalt narkomaaniaraviregistri põhimääruses sätestatule.
[RT I, 08.01.2020, 2- jõust. 01.02.2020]

§ 18³. Etikakomitee menetluse erisus

Kui uuringuetika komitee ei ole 2026. aasta 1. aprilliks teinud otsust teadusuuringu eesmärgil andmete kasutamiseks või väljastamiseks esitatud taotluse kohta, tagastatakse taotlus ja makstud menetlustasu taotlejale.
[RT I, 17.03.2026, 1- jõust. 01.04.2026]

§ 19. Seaduse jõustumine

- (1) Seadus jõustub 1997. aasta 1. novembril.
- (2) Käesoleva seaduse § 3¹ lõige 3 jõustub 2005. aasta 1. juulil.
- (3) Käesoleva seaduse § 8 tunnistatakse kehtetuks alates 2005. aasta 1. juulist.
- (4) Käesoleva seaduse § 11¹ jõustub 2006. aasta 1. jaanuaril.
[RT I 2005, 24, 180- jõust. 20.05.2005]

¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2017/2103, millega muudetakse nõukogu raamotsust 2004/757/JSK uute psühhoaktiivsete ainete lisamiseks uimasti määratlusse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2005/387/JSK (ELT L 305, 21.11.2017, lk 12–18).
[RT I, 14.11.2018, 3- jõust. 23.11.2018]